

Druk bezochte en geslaagde Gierzwaluwexcursie

Op de hoek van de Zijlstraat starten we al enkele jaren met een gierzwaluwexcursie op een vrijdagavond in juni. Als de excursie vanwege slechte weersomstandigheden niet kan plaatsvinden, hebben we altijd een week later een reserve datum. En nog nooit hebben we de excursie moeten afgelasten. Ook al hebben dit keer enkelen toch de moeite genomen om Antje Ehrenburg, die het persbericht heeft verzorgd, te bellen.

Het spetterde enigszins en er waren wat donkere wolken. De temperatuur bewoog zich rond de 20 graden Celsius. Maar een blik naar boven was genoeg om de foeragerende Gierzwaluwen boven de Engelandlaan in Schalkwijk te ontwaren. Voor mij een teken dat de bui zou overwaaien. Mijn ervaring is dat als het weer slecht blijft je geen enkele Gierzwaluw voor zijn plezier ziet rondzwieren. De fietstocht naar het Centrum van Haarlem bevestigde mijn vermoeden, het weer klaarde op.

Bij aankomst op het startpunt van de excursie werd mijn verwachting overtroffen. Er wachtten ongeveer 25 mensen, onder wie twee kinderen. Gelukkig waren er ook veel leden van de Gierzwaluwwerkgroep Haarlem. Angeniet Kam deelde folders en stickers van Gierzwaluwbescherming uit.

Martin Hin sprak een welkomstwoord op het wat rustiger Hasselaersplein. Daar kon je tussen de bomen door ook de eerste groepjes gierend door de straat zien vliegen. Op de hoek met de Zijlweg is hier een nieuwe nestlocatie ontdekt. In het huis met de losse dakpannen aan de zijgevel, liet zich geen Gierzwaluw zien.

In de Coornhertstraat is het een ander verhaal. Hier is een heel oude kolonie gevestigd. Alle nesten bevinden zich in de mansarde daken, onder de daklat. Hier zijn al nestplekken sinds het begin van de twintigste eeuw. De huizen zijn van iets eerdere datum; vanaf 1880 werd hier de stad uitgebreid. Hier kunnen we aanhangen, invliegen en uitvliegen waarnemen op meerdere invliegopeningen. Met veel belangstelling worden vele vragen gesteld en beantwoord. Uiteindelijk raak ik achterop, omdat ik met een buurtbewoner in gesprek raak: ... "Ik woon hier al mijn hele leven, maar ik wist niet dat er hier zoveel zwaluwen waren"... Weer een bewoner wat bewuster maakt!

In de Garenkokerskade-buurt haal ik de wandelaars pas weer in. In deze buurt is 8 jaar geleden op initiatief van enkele enthousiaste leden van de landelijke Gierzwaluwwerkgroep een Nestkastenproject gestart in

1998. In een wijk, uit het begin van de twintigste eeuw, waar voornamelijk Gierzwaluwen in mansarde daken hun broedplekken hebben, zijn onder dakgoten en op muren nestkasten geplaatst. Al die jaren zijn de kasten bewoond of bezocht door bijen, hommels, spinnen, Koolmezen, Pimpelmezen, vlinders en misschien wel een bosmuisje. Maar pas drie jaar geleden werd de eerste ontdekking gedaan van een broedende Gierzwaluw in een plantvezelbetonkast door de bewoner van het pand, die het weer aan de inventarisant doorgaf. Nu zijn er meerdere kasten bezet en is de hoop gevestigd op meer.

Het is even dringen in de straat tussen alle verkeer en geparkeerde auto's. Maar deze avond is uitstekend geschikt voor een excursie, want wat je ook vertelt over het gedrag, de vogels laten het zien, zoals een in formatie vliegend groepje sricënde Gierzwaluwen. Ook hier weer in- en uitvliegende exemplaren in de mansarde daken. Pas laat zien we ook hoe een exemplaar de nestkast invliegt. Wat iedereen met verbazing aanschouwt, is de snelheid waarmee de vogels de opening invliegen.

Vanwege invallende schemering is dit keer niet te zien hoe grote groepen zich boven de wijk verzamelen om naar grote hoogte te stijgen en zo de slaapvlucht in te zetten. Toch kijkt iedereen met een voldaan gevoel terug op deze avond. En de bedankjes zijn talrijk. Iemand suggereert zelfs dat deze excursie op televisie moet worden uitgezonden. "...Dit is net zo spannend als een Springwatch uitzending op de BBC..."

Erwin Robbertz